

0. 9. 2009

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Hnúšťa o poskytovaní sociálnej služby a výške úhrad za poskytovanie sociálnej služby

Mesto Hnúšťa v zmysle §6 a §11 ods. 4 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov vydáva toto všeobecne záväzné nariadenie, ktorým sa určujú podmienky pri poskytovaní a zabezpečovaní sociálnej služby mestom Hnúšťa

Čl. I.

Základné ustanovenia

§1

Predmet úpravy

Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) ustanovuje podmienky na základe, ktorých mesto Hnúšťa pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti zabezpečuje sociálne služby a stanovuje úhradu za sociálne služby

VZN upravuje pôsobnosť mesta vo veciach:

- a/ rozhodovanie o odkázanosti na sociálne služby – opatrovateľská služba, sociálna služba v zariadení pre seniorov
- b/ poskytovania opatrovateľskej služby
- c/ poskytovanie odľahčovacej služby

§ 2

Vysvetlenie pojmov

1. Sociálna služba – je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor činností, ktoré sú zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, na zachovanie, obnovu a rozvoj schopností fyzickej osoby viesť samostatný život, riešenie krízovej situácie fyzickej osoby a rodiny a pod.
2. Nepriaznivá sociálna situácia – ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenia jej schopností sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy.
3. Prijímateľ sociálnej služby – je fyzická osoba, ktorá je občanom SR a má trvalý alebo prechodný pobyt na území mesta alebo cudzinec v zmysle § 3 odst. 2 zákona 448/2008 Z.z.
4. Poskytovateľ sociálnej služby – je mesto, právnická osoba zriadená alebo založená mestom, právnická osoba zriadená alebo založená VÚC a iná osoba / neverejný poskytovateľ sociálnej služby/
5. Zariadenie pre seniorov – poskytuje sociálne služby pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
6. Opatrovateľská služba- sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby
7. Odľahčovacia služba- je podporná sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, na umožnenie nevyhnutného odpočinku, za účelom udržania fyzického a duševného zdravia
8. Posudková činnosť
a/ lekárska posudková činnosť- posúdenie zdravotného stavu- vykonáva lekár

- b/ sociálna posudková činnosť – je posudzovanie individuálnych predpokladov, rodinného prostredia a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Sociálnu posudkovú činnosť vykonáva zamestnanec mesta, ktorý vykonáva sociálnu prácu
9. Verejný poskytovateľ sociálnej služby - môže byť mesto, vyšší územný celok alebo organizácia zriadená alebo založená mestom resp. vyšším územným celkom
10. Neverejný poskytovateľ – fyzické alebo právnické osoby

Čl. II Všeobecné ustanovenia

§ 3 Konanie vo veci odkázania na sociálnu službu

1. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu sa podáva na Mestský úrad Hnúšťa
2. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu obsahuje najmä:
  - a/ meno a priezvisko
  - b/ dátum narodenia
  - c/ trvalý a prechodný pobyt
  - d/ rodinný stav
  - e/ štátne občianstvo
  - f/ druh sociálnej služby
  - g/ potvrdenie ošetrojúceho lekára o nepriaznivom zdravotnom stave žiadateľa o sociálnu službu. Vzor žiadosti tvorí prílohu k VZN
3. Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu môže v jej mene a s jej súhlasom a na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave podať žiadosť aj iná fyzická osoba.
4. Podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu je posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorý vyhotovuje mesto na základe lekárskeho posudku a sociálneho posudku.
5. O odkázanosti na sociálnu službu rozhoduje ³⁰⁰ mesto ako správny orgán primátor mesta v zmysle § 13 odst. 5 zákona 369/1990 Zb.
6. Na konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa vzťahuje zákon o správnom konaní
7. Odvolacím orgánom vo veciach poskytovaní sociálnych služieb je krajský súd.

§ 4 Povinnosti prijímateľa sociálnej služby

1. Prijímateľ sociálnej služby je povinný písomne oznámiť mestu do 8 dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie odkázanosti na sociálnu službu, v príjmových a majetkových pomeroch
2. Prijímateľ sociálnej služby je povinný na výzvu mesta osvedčiť skutočnosti rozhodujúce na trvanie odkázanosti na sociálnu službu a to v lehote 8 dní. Ak prijímateľ nevyhoví výzve v určenej lehote mesto rozhodne o zániku odkázanosti na sociálnu službu.
3. Žiadateľ alebo prijímateľ sociálnej služby je povinný na výzvu mesta zúčastniť sa posúdenia zdravotného stavu a opätovného posúdenia zdravotného stavu v termíne určenom lekárom, ak sa posúdenia zdravotného stavu nezúčastnía rozhodne sa o zániku odkázanosti na sociálnu službu
4. Prijímateľ sociálnej služby je povinný poskytovateľovi sociálnej služby oznámiť výšku svojich príjmov a čestným vyhlásením preukázať výšku svojich úspor a hodnotu majetku a ohlásiť zmenu vo výške príjmu, úspor a majetku, ktoré sú rozhodujúce pre určenie sumy úhrady za sociálnu službu. Ak fyzická osoba nesplní túto povinnosť poskytovateľ nie je povinný pri určení sumy úhrady postupovať v zmysle § 73 odst. 1-5 zákona 448/2008 Z.z.

§ 5

Úhrady za poskytovanie sociálnej služby

1. Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby v zmysle § 72 zákona 448/2008 Z.z.
2. Verejný poskytovateľ určuje sumu úhrady za sociálnu službu zmluvou, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov v súlade s týmto všeobecne záväzným nariadením mesta alebo všeobecne záväzným nariadením vyššieho územného celku.
3. Ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady prechádza v zmysle zákona táto povinnosť postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne / postupuje sa podľa § 73 zákona 448/2008 Z.z. /

§ 6

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby

1. Poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorá musí byť uzatvorená písomne. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby musí byť uzatvorená spôsobom, ktorý je pre prijímateľa zrozumiteľný a musí obsahovať údaje v zmysle § 74 zákona 448/2008 Z.z.

Čl.III

Zariadenia pre seniorov

§ 7

Postup pri umiestnení v zariadení seniorov

1. Mesto v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osoby, ktorá je odkázaná na sociálnu službu:
a/ zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u iného verejného poskytovateľa
b/ zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby na základe dohody mesta s fyzickou osobou, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby
2. Mesto zabezpečí poskytovanie sociálnej služby v zmysle odst. 1 písm. a/ a b/ tak, že uzatvorí zmluvu s budúcim poskytovateľom sociálnej služby v ktorej sa budúci poskytovateľ sociálnej služby zaväzuje túto službu poskytnúť.
3. Pri zabezpečovaní poskytovania sociálnej služby sa postupuje v zmysle Čl. II § 3 tohto VZN

Čl. IV.

Opatrovateľská služba

§ 8

Poskytovanie opatrovateľskej služby

- 1) Mesto poskytuje opatrovateľskú službu / ďalej OPS/ pre fyzickú osobu / opatrovaný/, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby / opatrovateľ /
- 2) Podmienkou poskytovania OPS je právoplatné rozhodnutie mesta o odkázanosti na poskytovanie OPS.
- 3) OPS je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá spĺňa podmienky tohto nariadenia a má v súlade s príslušným ustanovením zákona č. 448/2008 Z. z. rozhodnutie mesta o odkázanosti na poskytovanie OPS a uzavrie s mestom zmluvu o poskytovaní OPS.
- 4) OPS sa poskytujú úkony uvedené v § 11 tohto VZN.

- 5) Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje mesto v hodinách. Minimálny rozsah úkonov nemôže byť nižší ako je rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 písm. B zákona o sociálnych službách (t.j. min. 2 hod. denne).
- 6) OPS sa poskytuje prednostne v domácnosti občana.
- 7) OPS sa poskytuje po dobu trvania podmienok a nároku na tento druh sociálnej služby.
- 8) V prípade umiestnenia opatrovaného v zdravotníckom zariadení alebo zariadení poskytujúcom sociálne služby je opatrovatel' povinný oznámiť skutočnosť poskytovateľovi OPS – Mestu Hnúšťa s tým, že v prípade pobytu opatrovaného v zariadení viac ako 30 dní bude k zmluve o poskytovaní OPS urobený dodatok.
- 9) Kvalifikačné predpoklady opatrovateľa podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách sú
  - úplné stredné vzdelanie získané v študijnom odbore so zameraním na opatrovanie alebo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, alebo
  - absolvovanie akreditovaného kurzu opatrovania najmenej v rozsahu 220 hodín.Fyzická osoba, ktorá vykonáva OPS, / opatrovatel'/ podľa zákona účinného od 1.1.2009 je povinná splniť podmienku najneskôr do 31. decembra 2011.

§ 9

Okruh osôb, ktorým možno poskytovať opatrovateľskú službu

1. OPS sa poskytuje ako terénna sociálna služba na území mesta Hnúšte vrátane častí mesta -fyzickej osobe s trvalým pobytom v meste Hnúšťa vrátane častí mesta , ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II. podľa prílohy č. 3 B, zákona o sociálnych službách a zároveň je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 k zákonu o sociálnych službách.

§ 10

Okruh osôb, ktorým nemožno poskytovať opatrovateľskú službu

- 1) OPS nemožno poskytovať fyzickej osobe
  - a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
  - b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za opatrovanie podľa osobitného predpisu / zákon 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia/
  - c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za osobitnú asistenciu podľa osobitného predpisu / / zákon 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia/
  - d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.
- 2) Ustanovenie ods. 1 písm. b) tohto §-u sa nepoužije, ak:
  - a) fyzická osoba vykonávajúca opatrovanie je v zdravotníckom zariadení,
  - b) sa fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie poskytuje odľahčovacia služba,
  - c) fyzickej osobe, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, // zákon 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia/ sa poskytuje OPS v rozsahu najviac 8 hodín mesačne.
- 3) Vzor čestného prehlásenia o tom, že žiadateľ nie je osobou, ktorej nemožno poskytovať OPS v zmysle tohto §-u tvorí prílohu č. 1 tohto VZN.

§ 11

Poskytovanie opatrovateľskej služby

v úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základné sociálne aktivity

1. Pri zabezpečovaní OPS sa poskytujú služby – úkony podľa prílohy č. 4 k zákonu o sociálnych službách. Ide najmä o:
  - a) *sebaobslužné úkony zamerané na*
    - hygienu,
    - stravovanie a dodržiavanie pitného režimu,
    - vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva,
    - obliekanie, vyzliekanie,
    - mobilitu, motoriku,
  - b) *úkony starostlivosti o svoju domácnosť*
    - nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,
    - príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla
    - donáška jedla do domu,
    - umytie riadu,
    - bežné upratovanie v domácnosti,
    - obsluha bežných domácich spotrebičov,
    - starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),
    - starostlivosť o lôžko,
    - vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
    - donáška uhlia, dreva, vody, vynesenie popola, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
    - ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (napr. zabezpečenie úhrady platieb),
  - c) *základné sociálne aktivity*
    - sprievod na lekárske vyšetrenie, na vybavenie úradných záležitostí, do a zo školy, do a zo zamestnania, pri záujmových činnostiach,
    - predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní,
    - tlmočenie,
  - d) *dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len „dohľad“).*
    - potreba dohľadu v určenom čase
    - potreba nepretržitého dohľadu
2. Podrobnosti o úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách ustanovuje príloha č. 4 zákona.

§ 12

Úhrady za opatrovateľskú službu

- 1) Prijímateľ OPS je povinný platiť úhradu za poskytovanie OPS v zmysle § 72 zákona 448/2008 Z.z.
- 2) Mesto Hnúšťa týmto VZN stanovuje výška úhrady za OPS na sumu 0,60€/ 1 hod poskytnutej opatrovateľskej služby
Suma 0,60€ sa zvyšuje na dvojnásobok t. j. 1,20€ za každú hodinu služby, ktorá je poskytnutá v iných než pracovných dňoch a tiež, ktorá je poskytnutá v čase od 16,00 do 07.00 hodiny.

- 3) Prijímateľ OPS je povinný platiť úhradu za túto poskytnutú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku.
- 4) Po zaplatení úhrady za OPS musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom. / Zákon 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších zmien a doplnkov/.
- 5) Ak prijímateľ opatrovateľskej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za opatrovateľskú službu, môže úhradu za opatrovateľskú službu alebo jej časť platiť aj iná osoba, ktorá uzatvorí s mestom zmluvu o platení úhrady za opatrovateľskú službu.
- 6) Ak prijímateľovi opatrovateľskej služby nevznikne povinnosť platiť úhradu sa poskytnutú sociálnu službu alebo jej časť prechádza táto povinnosť postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne s príjmom prijímateľa sociálnej služby. Rodičom alebo deťom po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí mesačne zostať 1,3 násobku sumy životného minima // Zákon 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších zmien a doplnkov/. Rodičia alebo deti môžu uzatvoriť zmluvu s mestom o platení úhrady za sociálnu službu.
- 7) Ak nedôjde k uzavretiu zmluvy môže mesto rozhodnúť o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za poskytnutú opatrovateľskú službu za prijímateľa, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu .
- 8) Ak prijímateľovi opatrovateľskej služby nevznikne povinnosť platiť úhradu za službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom a deťom a prijímateľ zomrie nezaplatená úhrada za opatrovateľskú službu alebo jej časť je pohľadávka mesta, ktorá sa uplatňuje v dedičskom konaní.
- 9) Ďalšie podrobnosti o úhradách za poskytnutú opatrovateľskú službu pojednáva § 72 a 73 zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách

§ 13 Spôsob úhrady

1. Úhrada za OPS v príslušnom mesiaci sa určí podľa rozsahu hodín poskytovanej OPS v prepočte na dni poskytovanej OPS.
2. Úhrada za OPS je splatná najneskôr do 15. dňa kalendárneho mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa OPS poskytla.
3. Rozsah a podmienky úhrady za poskytovanie OPS si prijímateľ OPS dohodne s poskytovateľom OPS v zmluve o poskytovaní OPS.

§ 14 Zmluva o poskytovaní OPS

1. Mesto Hnúšťa poskytuje opatrovateľskú službu na základe zmluvy. Zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby musí byť uzatvorená spôsobom, ktorý je pre prijímateľa zrozumiteľne a je v súlade s § 74 zákona 448/2008 Z.z.
2. Pokiaľ má fyzická osoba záujem o opatrovateľskú službu je povinná podať písomnú žiadosť o uzavretie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby.
3. Na základe podanej žiadosti mesto začne správne konanie vo veci posudkovej činnosti

Čl. V
Podporné služby
§ 15
Odl'ahčovacia služba

Jednou z foriem sociálnych služieb, ako podporná služba, je odl'ahčovacia služba, ktorá:

1. je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím v rámci peňažného príspevku za opatrovanie.
2. umožní fyzickej osobe, ktorá opatruje nevyhnutný odpočinok na udržanie jej fyzického a duševného zdravia
3. poskytuje sa najviac na 30 dní v kalendárnom roku, nevyčerpané dni sa neprenášajú do ďalšieho kalendárneho roka
4. poskytuje sa formou terénnej sociálnej služby, ambulantnej sociálnej služby alebo pobytovej sociálnej služby v rozsahu najmenej 12 hod. denne
5. poskytuje sa na základe právoplatného posudku vydaného úradom práce, sociálnych vecí a rodiny

Čl. VI.
Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 15
Prechodné ustanovenia

- 1) Fyzická osoba, ktorej sa poskytuje OPS podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za odkázanú na túto službu do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na OPS podľa zákona účinného od 1. januára 2009, najdlhšie do 31. decembra 2010.
- 2) Mesto Hnúšťa začne konať z vlastného podnetu vo veci prehodnotenia stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby postupne od 1. septembra 2009

§ 16
Záverečné ustanovenia

1. Mesto je oprávnené upraviť výšku úhrad za poskytovanú OPS v návaznosti na zmeny ekonomicky oprávnených nákladov a to zmenou tohto VZN.
2. Pri poskytovaní OPS a stanovení úhrad za poskytovanú OPS sa primerane postupuje podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov.
3. Týmto nariadením sa ruší VZN mesta Hnúšťa o poskytovaní opatrovateľskej služby a spôsobe určenia úhrady za poskytnutú opatrovateľskú službu v znení neskorších zmien a doplnkov zo dňa 16.3.2005 číslo uznesenia 34/2005
4. Toto VZN bolo schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Hnúšti č. ⁴⁰⁵84./2009 dňa 23.9.2009 a nadobúda účinnosť 15. dňom odo dňa jeho vyvesenia na úradnej tabuli.

Primátor mesta
Mgr. Michal Bagačka